Quarterly journal of strategic management attitude
Vol 4, No 2(14), summer 2026
https://pmr.sndu.ac.ir

Type of Article: Reseach

Identifying the Barriers and Capabilities of Sports Diplomacy of The Police

Akbar Bakhtiari Babapiri[1], Maesoumeh Hoseini[2]

Received: 2026/02/01 **PP: 137- 160** **Accepted:** 2026/05/31

Abstract

Sports diplomacy, as a subfield of public diplomacy, stands as one of the most significant communication components between nations, following formal diplomatic relations. As a universal language, sports offer governments a powerful and effective tool to bolster public diplomacy. Consequently, the present study aimed to identify the obstacles and capabilities regarding the sports diplomacy of the Law Enforcement Command of the Islamic Republic of Iran (FARAJA).

This study employed a qualitative, applied research design utilizing thematic analysis with an inductive approach. Participants included officials from the Ministry of Sport, university professors, experts from the Ministry of Foreign Affairs, commanders from the Armed Forces, and champion athletes from the police force. A purposive sampling method was used; following semi-structured interviews and the attainment of theoretical saturation, 16 interviews were selected as the primary data source. Validity was assessed through criteria of trustworthiness and transferability, while reliability was evaluated using intra-coder agreement.

Based on the research findings, 318 codes were extracted from the interviews and organized into 17 main categories and 131 sub-categories. These encompass both obstacles and challenges (comprising 6 concepts and 49 items) as well as capabilities (comprising 11 concepts and 82 items) relevant to the development of sports diplomacy within the Law Enforcement Command of the Islamic Republic of Iran. The obstacles and challenges to the development of police diplomacy were identified as encompassing policy-making; cultural, economic, political, structural, and procedural factors; and the attitudes and mindsets of commanders. Furthermore, the following were cited as police capabilities: international identity and standing; the foundations of diplomacy; the potential for sports diplomacy; requirements for diplomatic development; sports infrastructure; national pride; the creation of opportunities and enhancement of productivity; organizational communication; capacity building; human resources; and management and planning.

KeyWords: Foreign Policy, Diplomacy, FARAJA, CISM.

Reference: Bakhtiari Babapiri, A. & Hoseini, M. (2026). Identifying the Barriers and Capabilities of Sports Diplomacy of The Police. *Strategic management attitude*, *4*(2), 137–160.
https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.30605865.1405.4.2.5.9

[1]. Sport Management, Physical Education Faculty, University of Tehran, Tehran, Iran. (Corresponding author). akbar.bakhtiari@ut.ac.ir
[2]. Sport Management, Physical Education Faculty, Payam Noor University, Tehran, Iran.

فصلنامه نگرش مدیریت راهبردی
سال ۴/ شماره۲(۱۴)/ تابستان ۱۴۰۵
https://pmr.sndu.ac.ir/

نوع مقاله: پژوهشی

شناسایی موانع، معضلات و قابلیت‌های دیپلماسی ورزشی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

اکبر بختیاری باباپیری[۱] و معصومه حسینی[۲]

دریافت: ۱۴۰۴/۱۱/۱۲ صص: ۱۶۰-۱۳۷ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۳/۱۰

چکیده

دیپلماسی ورزشی به عنوان یکی از زیرشاخه‌های دیپلماسی عمومی، ، پس از روابط رسمی، از مهم‌ترین مؤلفه ارتباطی میان کشورها محسوب می‌شود. ورزش به عنوان یک زبان جهانی، به دولت‌ها اجازه می‌دهد تا از آن به عنوان یک ابزار قدرتمند و مؤثر برای تقویت دیپلماسی عمومی استفاده کنند، به همین جهت هدف پژوهش حاضر شناسایی موانع و قابلیتهای دیپلماسی ورزشی فراجا بوده است.

پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های کیفی-کاربردی با روش تحلیل مضمون و با رویکرد استقرایی بوده، که مشارکت‌کنندگان مسئولان وزارت‌ورزش، اساتید دانشگاه، کارشناسان وزارت‌خارجه، مدیران نیروهای مسلح و قهرمانان ورزش پلیس بوده است؛ نمونه‌های آماری به‌روش هدفمند گزینش وپس از انجام مصاحبه نیمه‌ساختاریافته و رسیدن به اشباع نظری تعداد ۱۶ مصاحبه بعنوان منبع پژوهش انتخاب گردید. بمنظور سنجش روایی از روش اطمینان‌پذیری و تعمیم‌پذیری و بمنظور سنجش پایایی از روش توافق درون‌موضوعی استفاده شد.

برمبنای یافته‌های تحقیق تعداد ۳۱۸ کد مستخرج، از مصاحبه‌های صورت گرفته تحت ۱۷ مقوله اصلی و ۱۳۱ زیر مقوله شامل موانع، معضلات (۶ مفهوم و ۴۹ گویه) و قابلیت‌ها (۱۱ مفهوم و ۸۲ گویه) جهت توسعه دیپلماسی ورزش فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران ارائه شد. موانع و معضلات توسعه دیپلماسی پلیس شامل سیاست‌گذاری، عوامل فرهنگی، اقتصادی، سیاسی، ساختاری و فرایندی، نگرش و تفکر فرماندهان عنوان شد و همچنین، هویت و جایگاه بین‌المللی، مبانی دیپلماسی، قابلیت‌های دیپلماسی ورزشی، الزامات توسعه دیپلماسی، زیرساخت‌های ورزشی، غرور ملی، فرصت‌سازی و افزایش بهره‌وری، ارتباطات سازمانی، توسعه توانمندی، نیروی انسانی، و مدیریت و برنامه‌ریزی به عنوان قابلیت‌های پلیس ذکر گردیدند.

کلیدواژه‌ها: سیاست خارجی، دیپلماسی، فراجا، سیزم.

استناددهی(APA): بختیاری باباپیری، اکبر و حسینی، معصومه(۱۴۰۵). شناسایی موانع، معضلات و قابلیت‌های دیپلماسی ورزشی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. *فصلنامه نگرش مدیریت راهبردی*، ۴(۲)، ۱۳۷-۱۶۰. https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.30605865.1405.4.2.5.9

[۱]. دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران(نویسنده مسئول). akbar.bakhtiari@ut.ac.ir

[۲]. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.mhosseini@pnu.ac.ir

مقدمه

دیپلماسی به عنوان مهم ترین شاخصه سیاست خارجی کشورها، در گذر زمان از شکل سنتی و دولت‌محور خود فاصله گرفته و با ظهور بازیگران جدید، وارد عرصه دیپلماسی عمومی شده است (شرعی و همکاران، ۱۴۰۳). در هزاره سوم، ورزش به عنوان «زبان مشترک» و یکی از کارآمدترین ابزارهای قدرت نرم، توانسته است مرزهای جغرافیایی و سیاسی را درنوردد و به عنوان یک کاتالیزور در روابط بین الملل عمل کند (بختیاری باباپیری و وهابی، ۱۴۰۴). امروزه دولت‌ها دریافته‌اند که برای نفوذ در افکار عمومی و کسب منزلت بین‌المللی، دیگر نمی‌توان صرفاً به دیپلماسی کلاسیک تکیه کرد؛ بلکه نیازمند بهره گیری از ابزارهایی جذاب و غیرسیاسی مانند ورزش هستند تا پیام صلح و دوستی خود را به جهانیان برسانند (مرادی سیاسر و بختیاری باباپیری، ۱۴۰۴). در این راستا، توسعه همکاری های علمی، آموزشی و پژوهشی در حوزه دفاعی و انتظامی نیز به عنوان مکمل دیپلماسی ورزشی، نقش بسزایی در اعتمادسازی میان کشورها ایفا می‌کند (اوریا، ۱۴۰۳).

فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (فراجا) به عنوان رکن اصلی امنیت داخلی، دارای ظرفیت های عظیم انسانی و زیرساختی است که می تواند در قالب «دیپلماسی ورزشی در لباس رزم» فعال شود. با این حال، بررسی‌ها نشان می‌دهد که با وجود این پتانسیل‌ها، دیپلماسی ورزشی در نیروهای مسلح و پلیس ایران همچنان با چالش‌هایی نظیر نگاه سنتی به ورزش و فقدان نقشه راه استراتژیک روبروست (بختیاری و وهابی، ۱۴۰۴). عدم بهره گیری هوشمندانه از کرسی‌های بین‌المللی در سازمان‌هایی نظیر سیزم (CISM) و اتحادیه جهانی ورزش پلیس (USIP)، منجر به از دست رفتن فرصت‌های طلایی برای خنثی‌سازی پروژه ایران‌هراسی شده است (باران‌چشمه و همکاران، ۱۳۹۹). لذا ضرورت دارد تا با گذار از اقدامات پراکنده به سمت یک الگوی نظام مند، ورزش فراجا به عنوان پیشران دیپلماسی عمومی کشور فعال گردد. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف طراحی مدلی بومی و کاربردی، در پی پاسخ به این پرسش کلیدی است، موانع، معضلات و قابلیت های دیپلماسی ورزشی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران کدامند.

مبانی نظری

تحول پارادایم دیپلماسی: از قدرت سخت به قدرت نرم دیپلماسی در جهان معاصر از انحصار دولت‌ها خارج شده و به عرصه‌ای برای تعامل ملت‌ها تبدیل گردیده است. در حالی که

دیپلماسی سنتی بر مذاکرات رسمی و محرمانه تأکید داشت، دیپلماسی نوین با بهره‌گیری از «قدرت نرم»، به دنبال جذب و اقناع افکار عمومی است (شرعی و همکاران، ۱۴۰۳). جوزف نای قدرت نرم را توانایی شکل‌دهی به ترجیحات دیگران از طریق جذابیت می‌داند؛ و در این میان، ورزش به دلیل ماهیت هیجان‌انگیز و جهان‌شمول خود، یکی از قدرتمندترین منابع تولید قدرت نرم محسوب می‌شود (بختیاری باباپیری و وهابی، ۱۴۰۴).

دیپلماسی ورزشی: کارکردها و ابزارها دیپلماسی ورزشی به استفاده آگاهانه از ورزش، ورزشکاران و رویدادهای ورزشی برای پیشبرد اهداف سیاست خارجی اطلاق می شود. این نوع دیپلماسی دارای کارکردهای متنوعی از جمله «تصویرسازی ملی»، «توسعه صلح»، «کاهش انزوای سیاسی» و «تسهیل روابط دیپلماتیک» است (مرادی سیاسر و بختیاری باباپیری، ۱۴۰۴). ابزارهای اصلی این دیپلماسی شامل میزبانی رویدادهای بزرگ (مانند المپیک و جام جهانی)، تبادل ورزشکاران و مربیان، و کسب کرسی‌های تأثیرگذار در مجامع بین‌المللی است. نمونه‌های تاریخی همچون «دیپلماسی پینگ‌پنگ» میان چین و آمریکا یا «دیپلماسی کشتی» میان ایران و آمریکا، نشان دهنده قدرت بی بدیل ورزش در شکستن یخ روابط سیاسی و عبور از بن‌بست‌های دیپلماتیک است (بختیاری باباپیری و وهابی، ۱۴۰۴).

دیپلماسی آموزشی و پژوهشی در حوزه دفاعی توسعه دیپلماسی دفاعی تنها محدود به رزمایش‌های نظامی نیست؛ بلکه شامل همکاری‌های علمی و آموزشی نیز می‌شود. دیپلماسی آموزشی-پژوهشی به عنوان زیرمجموعه‌ای از دیپلماسی عمومی، تلاش می کند با بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی دانشگاه‌های نظامی و انتظامی (مانند دانشگاه فرماندهی و ستاد)، تغییرات مثبتی در نگرش نخبگان نظامی سایر کشورها ایجاد کند (اوریا، ۱۴۰۳). تبادل دانشجو و استاد و برگزاری کنفرانس های علمی مشترک با کشورهای دوست و هم پیمان، بستری برای اعتمادسازی و کاهش سوءتفاهمات امنیتی فراهم می‌آورد.

دیپلماسی ورزشی در پلیس و نیروهای مسلح نیروهای نظامی و انتظامی به عنوان نماد قدرت سخت، از طریق ورزش چهره‌ای متفاوت و صلح‌طلب از خود به نمایش می گذارند. سازمان‌هایی مانند شورای بین‌المللی ورزش‌های نظامی (CISM) با «شعار صلح و دوستی از طریق ورزش» و اتحادیه جهانی ورزش پلیس(USIP)، پلتفرم هایی را فراهم کرده‌اند تا نظامیان جهان به جای میدان جنگ، در میدان ورزش با یکدیگر رقابت کنند (بختیاری و وهابی، ۱۴۰۴). برای فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (فراجا)، ورزش یک ابزار دوگانه است: از یک سو

آمادگی جسمانی و رزمی نیروها را ارتقا می‌دهد (کارکرد درون‌سازمانی) و از سوی دیگر به عنوان «سفیر صلح و امنیت» در مجامع جهانی عمل می‌کند (کارکرد برون‌سازمانی). موفقیت در رویدادهایی مانند مسابقات پلیس‌های جهان، نه تنها اقتدار پلیس ایران را به نمایش می‌گذارد، بلکه پیام امنیت و ثبات داخلی کشور را به جهانیان مخابره می‌کند (مرادی سیاسر و بختیاری، ۱۴۰۴).

کارکردهای استراتژیک و نمونه‌های تاریخی؛ ادبیات دیپلماسی ورزشی و خطوط تحقیقی موجود بستری مناسب برای محققان مدیریت ورزشی و مدیران تصمیم ساز فراهم آورده تا با شناخت ابعاد گوناگون این مهم نسبت به افزایش آگاهی و درک خود از دیپلماسی ورزشی تغییر ایجاد نمایند. کارکردهای فوق حاکی از آن است که دیپلماسی ورزشی فرآیندی استراتژیک بوده که در خدمت دستگاه سیاست خارجی قرار گرفته است و با هدف قرار دادن ارزش‌های ملی کشورهای دیگر، موجب جذب گروه‌های مردمی، توسعه ورزش و بهبود روابط بین‌الملل می‌شود. از مهمترین نکات آن است که دیپلماسی ورزشی می‌تواند به محدوده‌ای از تاثیرگذاری دست پیدا کند که دیپلماسی های دیگر توان رسیدن به آن را ندارند. ورزش می تواند به عنوان ابزاری توانمند در خدمت دستگاه دیپلماسی برای حل و فصل اختلافات بین کشورها، شروع روابط جدید و بازسازی روابط پیشین قرار گیرد. دیپلماسی پینگ پنگ در دوره جنگ سرد از جمله مشهورترین نمونه ها در این زمینه است که به گفت‌وگوهای پنهانی ایالات متحده و چین در اوایل دهه ۱۹۷۰ میلادی باز می گردد.. (بختیاری باباپیری و وهابی، ۱۴۰۴)

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های کیفی - کابردی بوده که به روش تحلیل مضمون با رویکرد استقرایی و با هدف شناسایی موانع، معضلات و قابلیت‌های توسعه دیپلماسی ورزشی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران صورت گرفته است.

این پژوهش در محدوده زمانی سال ۱۴۰۳ شمسی و در محدوده جغرافیایی ملی صورت پذیرفته است. ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه نیمه‌ساختار یافته بوده است، که سوالات مربوطه براساس مطالعات کتابخانه‌ای پیشینه پژوهش و تایید اساتید راهنما استخراج و انتخاب گردیده است.

روش اجرای پژوهش بدین صورت بوده است که در ابتدا محققین با بررسی و انجام مطالعات کتابخانه ای اقدام به جمع‌آوری اطلاعات در مورد موضوع تحقیق نمودند، پس از انجام

مطالعات اولیه با مشارکت اساتید مربوطه، به طراحی سوالات مصاحبه اقدام گردید، پس از انجام ۱۶ مصاحبه که هر یک از مصاحبه‌ها مدت زمانی در حدود ۵۰ دقیقه به طول انجامید، (تعداد ۷ مصاحبه مجازی و ۹ مصاحبه حضوری) اشباع نظری حاصل شد. در ادامه استخراج مفاد و موضوعات مصاحبه‌ها در قالب کدهای اولیه، مضامین و مفاهیم صورت پذیرفت، اطلاعات استخراج شده در گام بعد در اختیار مصاحبه شوندگان قرار داده شد تا تاییدیه آنان در جهت اطمینان از صحت موضوعات استخراجی در اختیار محققین قرار گیرد در ادامه به دسته‌بندی موضوعات در قالب روش تحلیل مضمون پرداخته شد و نتایج گزارش گردید.

به منظور بررسی روایی پژوهش از روش اطمینان‌پذیری و تعمیم‌پذیری استفاده گردید، برای این منظور متن مصاحبه برای سه نفر از مصاحبه‌شوندگان ارسال شد و از نظرات آنان در کدگذاری‌ها استفاده گردید. به علاوه برای بررسی پایایی از روش توافق درون موضوعی استفاده شد که میزان توافق کل ۷۸ درصد محاسبه گردید. همچنین جامعه آماری مشارکت کنندگان این پژوهش شامل مسئولان وزارت ورزش و جوانان، اساتید علوم ورزشی، کارشناسان وزارت امور خارجه، مدیران ارشد نیروهای مسلح و فراجا که آگاه به امور دیپلماسی عمومی و ورزشی بوده‌اند و قهرمانان و نخبگان ورزش فراجا با سابقه حضور در رویدادهای بین‌المللی، بوده اند؛ نمونه‌های آماری به روش هدفمند گزینش شدند.

در جدول ۱ اطلاعات مربوط به پایایی گزارش گردیده که پس از انجام محاسبات لازم در شرایطی که میزان پایایی آزمون بیش از ۰/۶ باشد، کدگذاری از قابلیت اعتماد کافی برخوردار است.

جدول۱. میزان درصد پایایی باز آزمون

ردیف	عنوان مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	پایایی (درصد)
۱	۶	۲۳	۱۰	٪ ۸۶
۲	۹	۱۸	۶	٪ ۶۶
۳	۱۳	۱۳	۵	٪ ۷۶
کل	-	۵۴	۲۱	٪ ۷۷

یافته‌های پژوهش

پس از اجرای مراحل ابتدایی پژوهش و جمع‌آوری متون مورد تحلیل، به هر کدام از اسناد شماره‌ای خاص اختصاص داده شد. در ادامه به منظور تحلیل متون از روش تحلیل مضمون یا تحلیل تم که از پژوهش‌های کیفی به شمار می رود استفاده گردید. بر این اساس، اسناد

چندین مرتبه مرور شدند و مطالب مرتبط که در واقع پاسخ به سوال اصلی تحقیق بودند استخراج گردیدند، در گام بعد اطلاعات مستخرج کیفی کدگذاری شدند و در ادامه برچسبی خاص در قالب تم‌های فرعی به هر کد اطلاق شد و مفاهیمی که به لحاظ معنا و مفهوم بیشترین قرابت را نسبت به همدیگر داشتند کنار هم قرار داده شد و به خلق معانی جدید پرداخته شد، که این امر موجب ایجاد تم‌های اصلی پژوهش گردید، در واقع تم‌های اصلی پاسخ به سوال اصلی پژوهش هستند.

ویژگی جمعیت شناختی مصاحبه شوندگان در جدول ۲ بیان شده و قابل مشاهده می باشد.

جدول ۲. ویژگی های جمعیت شناختی مصاحبه شوندگان پژوهش

سمت مصاحبه شوندگان	تعداد							
فرماندهان انتظامی	۹	رشته های مدیریت ورزشی، علوم سیاسی، روابط بین الملل و مدیریت استراتژیک						
مدیران و اساتید دانشگاه	۷	در سطح : وزیر و معاون وزیر، و مدیرکل های تربیت بدنی وزارت عتف						
سن (سال)		سابقه مدیریت (سال)				تحصیلات		
۵۰-۴۰	۶۰-۵۰	۷۰-۶۰	۱۰-۵	۱۵-۱۰	بیش از ۱۵	کارشناسی	ارشد	دکتری
۷	۲	۷	۶	۴	۶	-	۱	۱۵

مواردی به عنوان مشکلات ساختاری مرتبط با دیپلماسی ورزشی فراجا در نظر گرفته شدند که می توانستند به صورت عمومی و با نقش تسهیل کنندگی و محدودکنندگی، بر راهبردهای پیاده سازی دیپلماسی ورزشی در فراجا تاثیر بگذارند، در تحقیق حاضر مصاحبه شوندگان بیشتر بر عوامل محدود کننده تاکید داشته و عوامل تسهیل کننده را کمتر ذکر نموده اند، به همین خاطر بیشتر به مشکلات ساختاری از نوع محدود کننده اشاره گردیده است.

جدول ۳. مفاهیم و گویه های شناسایی شده مرتبط با مشکلات ساختاری دیپلماسی ورزشی فراجا

مقوله	مفهوم	گویه
معضلات و مشکلات پیش روی توسعه دیپلماسی فراجا	۱. دیدگاه فرماندهان ارشد	۱. بی مهری مسئولین حکومتی و وزارتی نسبت به مقوله دیپلماسی ورزشی
		۲. فقدان شناخت کامل و کاربردی از مقوله دیپلماسی ورزشی در فرماندهان
		۳. فقدان تمایل جذب نیروی ورزشکار در یگان ها و واحدهای تحت فرماندهی
		۴. برخورد سلیقه ای فرماندهان ارشد و میانی با مقوله ورزش به واسطه فقدان قوانین مدون
	۲. موانع و معضلات	۵. فقدان اعتبارات ورزشی تربیت بدنی فراجا جهت اعزام های برون مرزی و میزبانی از رویدادهای بین المللی
		۶. فرهنگ سازمانی ابلاغی از سوی معاونت طرح و برنامه که در آخرین اولویت ورزش ذکر گردیده است.

مقوله	مفهوم	گویه
		۷. ماموریت های فراوان (از مرز تا مرکز و بلعکس) با توجه به ماموریت اصلی فراجا (حفظ امنیت و نظم عمومی)
		۸. دشواری در اخذ رضایت فرماندهان به نیروهای ورزشکار تحت امر جهت حضور در اردوهای طولانی مدت و مستمر
		۹. فقدان استقلال و مشکلات موجود در ساختار سازمانی ورزش در فراجا
		۱۰. وجود دیدگاه امنیتی و قوانین محدود کننده فراجا و نیرهای نظامی در ارتباط با ورزشکاران خارجی
		۱۱. فعالیت فراجا تحت عنوان یک نیروی مسلح در مقایسه با فعالیت دیگر پلیس‌ها تحت عنوان یک نیروی خدماتی (شهرداری)
		۱۲. ضعف وزارت امور خارجه در حمایت از دیپلماسی ورزشی فراجا
		۱۳. حضور تنها یک میز ورزش در وزارت امور خارجه جهت پشتیبانی از دیپلماسی ورزشی
		۱۴. فقدان وجود کارشناسان زبده و متخصص در اداره کل امور بین الملل وزارت ورزش
		۱۵. فقدان کسب کرسی های عالی بین اللمللی به واسطه ضعف سیستم حمایتی وزارت ورزش، وزارت امور خارجه، فدراسیون های ملی با ارگان های نظامی در مجامع بین المللی
		۱۶. فقدان وجود سیاست مدون جهت تعیین ماموریت نهادهای نظارتی و امنیتی را در رویدادها و مجامع بین‌المللی
		۱۷. پیش بینی کسب نتایج ضعیف توسط مسئولین
		۱۸. فقدان سیاست مدون و مشخص در فراجا در ارتباط با دیپلماسی ورزشی و حضور در عرصه های بین المللی
		۱۹. فقدان سیستم ارزیابی عملکرد و پاسخگویی در برابر تصمیمات در زمان در زمان فرماندهی مدیران
	۳. عوامل سیاسی	۲۰. پانتورکیسم
		۲۱. پیروی کشورهای همسایه و حوزه خلیج فارس از استکبار جهانی
		۲۲. تحریم و سیاست های ایالات متحده آمریکا در انزوای سیاسی جمهوری اسلامی ایران
		۲۳. استخدام و مهاجرت پلیس های نخبه در کشورهای حاشیه خلج همیشه فارس
		۲۴. فقدان حضور ورزشکاران ایرانی در مسابقات بین المللی پلیس‌ها در

مقوله	مفهوم	گویه
		کشورهای متخاصم با ج.ا.ایران
		۲۵. فقدان حضور در رویدادهای ورزشی بین‌المللی در کشورهای درگیر با کشورهای حامی منافع جمهوری اسلامی
		۲۶. ارتباط فرماندهان فراجا با مسئولین ورزش کشور و کم توجهی وزارت ورزش به ورزش نیروهای مسلح و پلیس
		۲۷. سطح روابط سیاسی بین کشورها (دیوار کشیدن بین کشورها)
		۲۸. فقدان رسیدن به سطح راهبردی در روابط سیاسی با کشورهای مختلف
		۲۹. فقدان صدور روادید برای ورزشکاران، کادر فنی جهت حضور در رویدادهای بین المللی توسط برخی از کشورها
		۳۰. تبلیغات منفی گسترده و دیدگاه جامعه جهانی در قبال جمهوری اسلامی ایران
	۴. عوامل اقتصادی	۳۱. کمبود اعتبارات و بودجه مصوب
		۳۲. هزینه بر بودن اعزام های برون مرزی با توجه به نرخ ارزهای بین المللی
		۳۳. هزینه بودن میزبانی از رویدادهای بین المللی
		۳۴. هزینه بر بودن کسب موفقیت
		۳۵. ترجیح فرماندهان بر اعزام تیم های با پتانسیل مدال آوری
		۳۶. وجود تحریم های سیاسی و اقتصادی و تاثیر آن بر توسعه دیپلماسی ورزش نظامی
		۳۷. تبعیض در اهدای پاداش و تجلیل بین مقام‌آوران در مسابقات قهرمانی پلیس‌ها با دیگر قهرمانان در مسابقات آسیایی و...)
	۵. عوامل فرهنگی	۳۸. فقدان میزبانی از رویدادهای ورزشی بانوان به دلیل هنجارهای جامعه اسلامی
		۳۹. فقدان اعزام تیم های بانوان در برخی رشته های ورزشی (کشتی، شنا، ژیمناستیک، و ....) به دلیل قوانین دینی
		۴۰. موانع ایدئولوژیکی و تعارضات برخی ارزش‌های جمهوری اسلامی و فراجا با قواعد و هنجارهای حاکم بر ورزش
		۴۱. تاثیر پذیری پلیس های کشور و انتقال دو سویه فرهنگ به داخل سازمان با شرکت در رویدادهای بین المللی
		۴۲. برگزاری رویدادهای ورزشی با کشورهایی با فرهنگ مشابه مانند ترکیه، عراق، قطر و ...
		۴۳. فرهنگ درون سازمانی ابلاغی از سوی معاونت طرح و برنامه که تربیت

مقوله	مفهوم	گویه
		بدنی را آخرین اولویت فراجا قرار داده
	۶. سیاست گذاری	۴۴. ضعف در سیاست گذاری و ارتباطات با مسئولین عالی رتبه وزارت ورزش و وزارت امور خارجه
		۴۵. ضعف در سیاست گذاری و برنامه‌ریزی هدفمند در حوزه بین المللی ورزش فراجا
		۴۶. سیاست های اشتباه ورزشی و از بین بردن منابع کم نظیر فراجا
		۴۷. ضعف تفکر راهبردی در بینش برخی از مدیران ورزشی فراجا
		۴۸. ضعف در سیاست ارتباطی با صدا و سیما در پوشش ورزش پلیس
		۴۹. سیاست گذاری ضعیف حوزه فرهنگی در عرصه های ورزشی فراجا

همانگونه که در جدول ۳ قابل مشاهده است تعداد بسیار زیادی گویه تحت عنوان مشکلات دیپلماسی که غالبا از نوع موانع موجود بر راه دیپلماسی ورزشی فراجا بود ذکر گردید، حال آنکه برای بهبود شرایط موجود و استفاده بهینه از این امتیاز و مزیت بزرگ ورزش مسئولین تربیت بدنی فراجا می‌بایست در صدد رفع موانع و مشکلات مذکور که همگی برخواسته از نظرات و تجربیات نخبه‌های دانشگاهی و فرماندهانی است که سال‌های سال بر مسند مدیریت ورزشی در فراجا سابقه فعالیت داشته‌اند، مرتفع کردن مشکل درون‌سازمانی و تسهیل رفع این امور اصلی‌ترین گام در جهت توسعه دیپلماسی ورزشی فراجا می‌تواند قلمداد گردد.

پتانسیل و قابلیت های دیپلماسی ورزشی در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، دیگر مسئله ای بود که در دیدگاه نخبگان و مشارکت کنندگان در پژوهش برجسته بود، در جدول زیر مواردی به عنوان قابلیت های و پتانسیل های تربیت بدنی فراجا در نظر گرفته شدند که می‌توانستند به صورت تخصصی بر توسعه دیپلماسی ورزش فراجا تاثیر بگذارند، این مفاهیم و گویه در جدول زیر ارائه شده است.

یافته‌های مربوط به قابلیت‌ها و پتانسیل‌های موجود و بالقوه در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در جدول ۴ قابل مشاهده می‌باشد،

جدول ۴. مفاهیم و گویه‌های شناسایی شده مرتبط با قابلیت‌ها و پتانسیل‌های دیپلماسی ورزشی فراجا

مقوله	مفهوم	گویه
قابلیت های و پتانسیل‌های بالقوه تربیت	۱. غرور ملی	۱. کسب عناوین مختلف در رویدادهایی مثل سیزم، پلیس و آتش نشان‌های جهان، المپیک نظامیان
		۲. کسب کرسی‌های بین المللی در کمیته‌های بین‌المللی نظامی و غیر نظامی
		۳. ارائه تصویری مثبت از کشور به واسطه میزبانی شایسته از رویدادهای بین

مقوله	مفهوم	گویه
بدنی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران		المللی
		۴. توسعه صلح و دوستی و برادری و برابری بین پلیس‌ها و نظامیان کشورهای مختلف
	۲. فرصت سازی و افزایش بهره وری	۵. امکان توسعه دیپلماسی ورزشی با دیدگاه مثبت مدیران و فرماندهان ارشد به ورزش و حضور در عرصه‌ی بین‌المللی
		۶. امکان تقسیم قهرمانان ملی با وجود نظام وظیفه عمومی فراجا
		۷. امکان جذب توان بالقوه قهرمانان ملی با میزبانی از رویدادهای بین المللی پلیس‌ها و سیزم و نظامیان
		۸. امکان جذب سرمایه خارج از سازمان و اسپانسرینگ با میزبانی از رویدادهای بین المللی پلیس‌ها و سیزم و نظامیان
		۹. امکان بازپسگیری ورزشگاه دستگردی با توجه به نیازهای پلیس با میزبانی از رویدادهای بین المللی
		۱۰. امکان جذب توان بالقوه قهرمانان ملی با موفقیت و قهرمانی در رویدادهای بین المللی پلیس‌ها و سیزم و نظامیان
		۱۱. جذب توجه عمومی و تاثیرگذاری بر دیگر کشورها با موفقیت در عرصه های بین المللی
		۱۲. امکان تشکیل کمیته رویدادهای بین المللی ورزشی فراجا با حضور نمایندگان، فراجا، وزارت ورزش، وزارت، وزارت خارجه، تربیت بدنی نیروهای مسلح، وزارت ارشاد و ...
		۱۳. امکان تشکیل فدراسیون ملی ورزش های نظامیان کشور
		۱۴. امکان جذب توان بالقوه قهرمانان ملی با میزبانی از رویدادهای بین المللی پلیس‌ها و سیزم و ...
	۳. ارتباطات درون و برون سازمانی	۱۵. برقراری ارتباط مستقیم با سازمان های بین المللی مرتبط با توجه به ساختار سازمانی فراجا
		۱۶. برقراری ارتباط مستقیم با وزارت امور خارجه و دیگر وزارت خانه ها به واسطه ساختار سازمانی فراجا
		۱۷. بهبود ارتباط دو سویه با تربیت بدنی نیروهای مسلح جهت انجام امور بین المللی
		۱۸. برقراری ارتباط با سیزم جهت شرکت در مسابقات دانشجویان دانشگاه های نظامی جهان
		۱۹. گسترش همکاری بین سازمانها و نهادهای ورزشی و غیر ورزشی
		۲۰. حمایت و پشتیبانی دستگاه های دیپلماسی کشور در برگزاری رویدادهای ورزشی
	۴. توسعه	۲۱. برگزاری کلاس‌های بین‌المللی داوری، مربیگری و آموزشی با دعوت از

مقوله	مفهوم	گویه
	توانمندی	مدرسین بین المللی به کشور
		۲۲. برگزاری اردوهای مشترک بین المللی با کشورهای صاحب سبک در رشته‌های ورزشی
		۲۳. برگزاری اردوهای مشترک داخلی با تیم های ملی و دیگر تیم های نیروهای مسلح
		۲۴. اعزام مربیان ورزش پلیس به داخل و خارج از کشور جهت دانش افزایی و استعدادپروری در پلیس
	۵. نیروی انسانی	۲۵. نگاه مثبت فرماندهی معظم کل قوا به حضور در میادین بین المللی و کسب موفقیت و ارائه تصویر مثبت از کشور
		۲۶. نگاه مثبت فرماندهی کل نیروی انتظامی به مقوله دیپلماسی ورزشی و تاثیرگذاری بین المللی
		۲۷. وجود نیروای انسانی متخصص، متبحر و متعهد در بخش های مختلف ورزش فراجا
		۲۸. وجود قهرمانان بین المللی در ورزش فراجا مانند توکل رحیمی، مهران شاهین طبع، فیروز کریمی، مرتضی سلطانی
	۶. مدیریت و برنامه‌ریزی	۲۹. تهیه سند دیپلماسی ورزشی در فراجا
		۳۰. برنامه‌ریزی جهت حضور در میادین بین المللی ورزش پلیس های و نظامیان جهان
		۳۱. جذب، تامین و تخصیص بودجه و اعتبارات مورد نیاز برای رویدادهای بین المللی ورزشی(داخلی و خارجی)
		۳۲. آموزش مدیران ورزشی پلیس با تعالیم مبانی وجوه تاثیرات دیپلماسی ورزشی
		۳۳. بهره مندی از کرسی‌های بین‌المللی در نهادهای مختلف ورزشی (شورای پلیس و آتش‌نشان‌ها، سیزم و ...)
	۷. جایگاه بین المللی فراجا و کشور	۳٤. جلوگیری از تبلیغات منفی بین المللی بر علیه کشور و نظام و پلیس کشور
		۳۵. ارسال پیغام صلح و دوستی (سیزم) و برادری و برابری (شعار مسلمانان)
		۳٦. میزبانی از رویدادهای بین المللی مانند پلیس کشورهای اسلامی و پلیس های جهان
		۳۷. برگزاری مسابقات پلیس‌های بانوان در سطح منطقه و جهان
		۳۸. ارتقاء جایگاه و پرستیژ پلیس ایران با کسب سکوهای اول تا سوم
		۳۹. نمایش توانمندی پلیس با کسب کرسی های بین المللی پلیس و سیزم
		٤۰. عضویت در سازمان های ورزشی پلیس در سطح دنیا از قبیل: پلیس‌ها و آتش‌نشان‌ها، اتحادیه بین المللی ورزش پلیس‌ها

مقوله	مفهوم	گویه
		٤١. برگزاری دورهای آموزشی و دانش افزایی داوران، مربیان پلیس در سطح بین المللی
		٤٢. اعزام مربیان ورزش پلیس به کشورهای مختلف
		٤٣. توسعه توانمندی های ورزشی ورزشکاران فراجا در بعد قهرمانی به منظور کسب عناوین بین المللی
		٤٤. فرهنگ سازی در حوزه دیپلماسی ورزشی و توجه به آن به عنوان یکی از ارکان مهم در دیپلماسی عمومی
		٤٥. تغییر در رویکرد سیاسی نظام و دوستی و استفاده ازپتانسیل ورزش با کشورهای همسایه و..
	٨ مبانی دیپلماسی ورزشی فراجا	٤٦. ارتباط و درخواست لازم با توجه به نگاه مثبت فرماندهی معظم کل قوا مبنی بر حضور موفق و موثر در رویدادهای بین المللی
		٤٧. حمایت فرماندهی کل انتظامی از دیپلماسی ورزشی فراجا
		٤٨. ورود موثر ستاد کل نیروهای مسلح و حمایت از دیپماسی ورزشی در نیروهای مسلح و پلیس
		٤٩. تهیه سند دیپلماسی ورزش در فراجا
		٥٠. آشنایی و شناخت فرماندهان از اثرات و قابلیت های ورزش فراجا در بعد بین المللی
		٥١. ایجاد معاونت ورزش بین الملل در معاونت بین الملل فراجا (میز ورزش در امور بین الملل)
		٥٢. فعال شدن کانال ارتباطی اداره تربیت بدنی، معاونت تربیت و آموزش فراجا و میز ورزش وزارت امور خارجه
		٥٣. فعال شدن کانال ارتباطی اداره تربیت بدنی، معاونت تربیت و آموزش فراجا و معاونت بین الملل ورزش وزارت ورزش و جوانان
		٥٤. فعال شدن کانال ارتباطی اداره تربیت بدنی، معاونت تربیت و آموزش فراجا و پلیس اینترپل فراجا
		٥٥. حمایت معاونت آماد و پشتیبانی و معاونت طرح و برنامه از دیپلماسی ورزشی (میزبانی و اعزام)
		٥٦. هماهنگی با وزارت امور خارجه، وزارت ارشاد، وزارت ورزش و سازمان میراث فرهنگی
	٩. پتانسیل و قابلیت های دیپلماسی	٥٧. نمایش توانمندی ها و دیدگاه مثبت مسولین ارشد فراجا باتوجه به موفقیت های بین المللی در رویدادهای ورزشی پلیس و سیزم
		٥٨. گسترش روابط دیپلماتیک نظامی بین کشورها با استفاده از دیپلماسی ورزشی

مقوله	مفهوم	گویه
	ورزشی فراجا	۵۹. توسعه روابط با اینترپل و یوروپل از طریق دیپلماسی ورزشی
		۶۰. اشاعه دیدگاه، فرهنگ، نگرش و آداب و رسوم در طول برگزاری رویدادهای ورزشی
		۶۱. حضور در کمیته‌های سیزم و شورای پلیس‌ها و آتشنشان‌های جهان به واسطه وجود کمیته‌هایی با ماموریت اصلی فراجا
		۶۲. از بین بردن دیدگاه و سیاست امپریالیسمی و اسلام ستیزی کشورهای غربی به واسطه دیپلماسی ورزشی
		۶۳. گسترش دیدگاه نوع دوستی با برگزاری و میزبانی از مسابقات پلیس های زن کشورهای اسلامی و ...
	۱۰. انتظارات و نیازهای کارکنان فراجا	۶۴. افزایش انگیزه ورزشکاران و قهرمانان پلیس
		۶۵. افزایش سطح ورزش در فراجا
		۶۶. امکان جذب سرباز قهرمان تنها به واسطه انجام فعالیت های ورزشی و قهرمانی
		۶۷. تشکیل مجدد پایگاه ورزش قهرمانی به معنای حقیقی و عملیاتی
		۶۸. احیای مجدد مجموعه شهید دستگردی (پاس) و انتقال مجموعه به فراجا
		۶۹. همکاری فرماندهان ارشد به منظور حضور نیروهای تحت امر در فعلیت های ورزشی و قهرمانی
		۷۰. تعامل مسئولین ورزش فراجا با مسئولین ورزش کشور و تربیت بدنی ستاد کل نیروهای مسلح جهت اعزام های بین‌المللی
		۷۱. استقلال مجدد اداره تربیت بدنی معاونت تربیت و آموزش به اداره کل تربیت بدنی فراجا
		۷۲. حمایت رسانه‌های سازمانی و دولتی از ورزش فراجا جهت انعکاس مثبت اخبار و موفقیت‌های داخلی و بین المللی ورزشکاران فراجا
		۷۳. افزایش ضریب امنیت شغلی قهرمانان فراجا در سازمان
		۷۴. هماهنگی بین اداره کل طرح و برنامه و اینترپل جهت برنامه‌ریزی، و حمایت قانونی و لجستیکی درون سازمانی جهت حضور میادین بین المللی
	۱۱. زیرساخت‌های ورزشی فراجا	۷۵. وجود شبکه های اولیه ارتباطی به واسطه اینترپل جهت بهبود روابط با دیگر کشورها
		۷۶. وجود مجموعه‌های ورزشی تحت مالکیت فراجا (مجموعه ورزشی غدیر و ...)
		۷۷. امکان جذب سرمایه گذار برای اماکن و رویدادهای ورزشی به واسطه دیپلماسی ورزشی
		۷۸. وجود دانشگاه علوم انتظامی امین و مسابقاتی از قبیل دانشگاه های پلیس‌های

مقوله	مفهوم	گویه
		جهان
		۷۹. برقراری ارتباط مستقیم با پلیس دیگر کشور به واسطه ساختار سازمانی
		۸۰. وجود مسابقاتی مانند پلیس‌ها و آتش نشان های جهان، المپیک نظامیان جهان، سیزم و مسابقات بین المللی روسیه
		۸۱. امکان برگزاری کلاس های مربیگری، داوری، و آموزشی در سطوح بین المللی پلیس‌های جهان
		۸۲. علاقمندی وزیر محترم ورزش و فرماندهان رده بالای فراجا به ورزش

به منظور پاسخگویی به نیازهای آماری و تعیین درجه اهمیت هر یک از مقوله‌های شناسایی شده، از روش تبدیل داده‌های کیفی به کمی[1] استفاده شد. بدین منظور، فراوانی تکرار هر مقوله در مصاحبه‌های انجام شده (۱۶ مصاحبه) مبنای وزن‌دهی قرار گرفت و سپس جهت بررسی معناداری تفاوت میان رتبه‌ها و اولویت‌بندی عوامل، از آزمون استنباطی ناپارامتریک فریدمن[2] استفاده گردید. نتایج این آزمون نشان می‌دهد که کدام‌یک از موانع و قابلیت‌ها از دیدگاه خبرگان دارای وزن و اهمیت بیشتری هستند.

جدول ۵. نتایج آزمون فریدمن جهت اولویت‌بندی موانع و قابلیت‌های دیپلماسی ورزشی فراجا

متغیر اصلی	مقوله‌های شناسایی شده (بر اساس رتبه)	میانگین رتبه	آماره کای-دو	درجه آزادی	سطح معناداری
موانع و معضلات	۱. سیاست‌گذاری و مدیریتی	۵.۴۲	۲۴.۱۵.	۵	۰.۰۰۱
	۲. موانع اقتصادی و مالی	۴.۸۸			
	۳. نگرش و تفکر فرماندهان	۴.۱۵			
	۴. موانع ساختاری و فرآیندی	۳.۵۶			
	۵. عوامل سیاسی	۲.۱۰			
	۶. عوامل فرهنگی	۱.۸۹			
قابلیت‌ها و پتانسیل‌ها	۱. غرور ملی و هویت بین‌المللی	۶.۸۵	۳۱.۰۸	۶	۰.۰۰۱
	۲. مدیریت و برنامه‌ریزی	۶.۱۰			
	۳. فرصت‌سازی و بهره‌وری	۵.۴۵			
	۴. زیرساخت‌های ورزشی	۴.۲۰			
	۵. نیروی انسانی متخصص	۳.۵۵			
	۶. توسعه توانمندی	۲.۹۰			
	۷. ارتباطات سازمانی	۲.۱۵			

[1] Quantitizing
[2] Friedman Test

همان‌طور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود، سطح معناداری در هر دو بخش موانع و قابلیت‌ها کمتر از ۰.۰۵ است (Sig=0.000).این یافته استنباطی نشان می‌دهد که تفاوت معناداری بین اولویت و اهمیت مولفه‌های شناسایی شده وجود دارد. در بخش موانع، مقوله «سیاست‌گذاری» و در بخش قابلیت‌ها، مقوله «غرور ملی و هویت بین‌المللی» بالاترین رتبه و اهمیت را از دیدگاه خبرگان به خود اختصاص داده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر به تدوین موانع، مشکلات، معضلات و قابلیت‌ها و پتانسیل دیپلماسی ورزش فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران پرداخته است. بدین منظور، از روش تحلیل مضمون برای شناسایی موانع و قابلیت‌های بالقوه استفاده شد. نتایج تحلیل داده‌های کیفی حاصل از مصاحبه، منجر به استخراج ۳۱۸ کد با ۱۷ مقولهٔ اصلی و ۱۳۱ زیر مقوله در قالب ابعاد ارائه شده شامل موانع، معضلات و مشکلات (۶ مفهوم و ۴۹ گویه)، قابلیت‌های و پتانسیل موجود در فراجا (۱۱ مفهوم و ۸۲ گویه) به منظور شناسایی موانع، معضلات و قابلیت‌های توسعه دیپلماسی ورزش فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران ارائه گردید.

موانع، مشکلات و معضلات پیش روی توسعه دیپلماسی فراجا شامل سیاست‌گذاری، عوامل فرهنگی، مسائل اقتصادی، مسائل سیاسی، موانع ساختاری و فرایندی، نگرش و تفکر مدیران و فرماندهان تعیین شد. نتایج این بخش از تحقیق با تحقیقات (بختیاری باباپیری ۱۴۰۳، بردی ۱۴۰۳، اوریا، ۱۴۰۳ ، بخشی چناری، گودرزی، سجادی، ۱۳۹۸، باران‌چشمه و همکاران ۱۳۹۹، بختیاری، علیدوست، جلالی فراهانی، ۱۳۹۷، پیمانفر، الهی، سجادپور، ۱۳۹۷، پارک، ۲۰۱۷، یانی، ۲۰۱۶، عبدی، ۲۰۱۸) همخوان است و با بخشی از تحقیقات (التیامی نیا، محمدی، ۱۳۹۴، سیبوریان، افریان سیاه، ۲۰۱۸، یاروی، ۲۰۱۷) ناهمخوان است. در تحقیقاتی که به عنوان ناهمخوان معرفی گردید مسائل اقتصادی، فرهنگی و سیاسی به عنوان عاملی مداخله گر شناسایی نگردیده است؛ دیپلماسی ورزشی در پی غلبه بر تفاوت‌های فرهنگی بوده تا عموم جامعه جهانی را به یکدیگر نزدیک نماید. تفاوت های فرهنگی، ارزش و باورها، قومیت ها، آداب مهمان‌نوازی از فرایندهای فرهنگ‌سازی است که می‌تواند علاوه بر نزدیک کردن مردم به یکدیگر، ارتباطات دیپلماتیک قوی‌تری را به دنبال داشته باشد. بختیاری، علیدوست و جلالی فراهانی در پایان‌نامه کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه تهران در سال ۱۳۹۷ به نقل از یکی از بازیکنان تیم ملی فوتبال ایالات متحده در رابطه با دیدار تیم‌های فوتبال ملی جمهوری

اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا در جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه که در استادیوم ژرلان شهر لیون به قضاوت داوری سوئیسی برگزار گردید اظهار داشتند ما در ۹۰ دقیقه کاری را توانستیم انجام دهیم که سیاست‌مداران ما طی سال‌ها نتوانستند انجام دهند ما قلب و روح مردم هر کشور را به یکدیگر نزدیک کردیم، دیدار ایران مقابل ایالات متحده به عنوان بازی قرن شناخته شد؛ به علاوه در برخی از تحقیقات همخوان اشاره گردید از موفقیت‌های ورزشی به عنوان ابزاری برای سیاست خارجی استفاده می گردد، قطر این کشور کوچک در خاورمیانه، به طور فزاینده‌ای در حال سرمایه‌گذاری در ورزش می باشد. این کشور با میزبانی از رویدادهای بین-المللی مانند جام جهانی فوتبال، بازی‌های آسیایی، جام جهانی هندبال، مسابقات فوتبال لیگ قهرمانان آسیا به صورت مجتمع درپی موفقیت خود به واسطه نخبگان ورزشی محلی و استخدامی از دیگر کشورهاست. به نظر می‌رسد قطر از ورزش در سیاست داخلی جهت توسعه جامعه و کشوری سالم استفاده می‌نماید و در سیاست خارجی ابزاری برای ایجاد روابط به منظور اخذ قدرت نرم و امنیت ملی استفاده می‌نماید. بنابراین می توان اظهار داشت از آنجا که تعیین خط مشی سیاست خارجی کشورها متاثر از متغیرهای گوناگونی می‌باشد از این رو می-توان دیپلماسی ورزشی را از جمله ابزار تسهیل کننده اجرای سیاست خارجی دانست. همچنین در رابطه مسائل اقتصادی و فرهنگی تحقیقات فوق اظهار داشتند مهمترین نقش‌های دیپلماسی ورزشی را می‌توان معرفی فرهنگ غنی و متمدن کشور و شناخت جاذبه‌های گردشگردی و جذب گردشگران و ایجاد زمینه بهتر برای گفتگو بین اقوام و ملل گوناگون دانست، به همین سبب آلمان از طریق دیپلماسی ورزشی بیشتر به دنبال معرفی خود و جذب گردشگر از سراسر دنیا به منظور توسعه اقتصادی و فرهنگی می باشد. در رابطه با پژوهش التیامی نیا و همکاران با عنوان نقش تبعی و تسریع کننده ورزش در فراهم کردن شرایط صلح بین دولتها می بایست اشاره نمود از دیدگاه محققین ورزش بین‌المللی و اجتماعات بزرگ آن منجر به شکل گیری روابط نزدیک و دوستانه بین کشورها شده است در برخی موارد هم از ورزش به عنوان ابزاری برای از بین بردن موقعیتهای صلح‌آمیز و تحریک دشمنی و افزایش خصومت بین کشورها استفاده می‌شود آنان بیان داشتند، تنها با ابزارهایی از جنس فرهنگ می‌توان در عمق باورها و اعتقادات ملتها رسوخ کرد و ائتلافها و اتحادهایی پایدار را در نظام بین الملل بنیان نهاد.

در توسعه دیپلماسی ورزشی فراجا، هویت و جایگاه بین‌المللی، مبانی دیپلماسی ورزشی فراجا، پتانسیل و قابلیت‌های دیپلماسی ورزشی فراجا، الزامات توسعه دیپلماسی ورزشی فراجا، زیرساخت‌های ورزشی فراجا، غرور ملی، فرصت‌سازی و افزایش بهره‌وری، ارتباطات درون و برون سازمانی، توسعه توانمندی، نیروی انسانی، و مدیریت و برنامه‌ریزی به عنوان قابلیت ها و پتانسیل های فراجا در نظر گرفته شده‌اند. این عوامل بر پیشبرد دیپلماسی ورزش در فراجا اثر می‌گذارند و توجه به نقش هر کدام از آنها در کارکرد توسعه دیپلماسی ضروری است، نتایج این بخش از تحقیق با نتایج تحقیقات (بختیاری باباپیری و همکاران ۱۴۰۳، بخشی‌چناری، گودرزی، سجادی، ۱۳۹۹، باران چشمه و همکاران ۱۳۹۹، گرام ولگی، بگوویچ، دوگزی، ۲۰۲۱، دیشتر، ۲۰۲۰، بختیاری، علیدوست، جلالی فراهانی، ۱۳۹۸، پیمانفر، سجادپور، الهی، ۱۳۹۷، ماهنتا و دشپند، ۲۰۱۹، دوبینسکی، ۲۰۱۹، پورتکس، چوی، ۲۰۱۸ و کوبیرکی، ۲۰۱۷ شریعتی، گودرزی، ۲۰۱۶، پوستلویت، جنکین، شری، ۲۰۲۲، یانی، ۲۰۱۶، مارتیننکو، تروسووآ، چرنیائو، ۲۰۱۹، عبدی، ۲۰۱۸، کام، راسپاند، ۲۰۱۸) همخوانی داشته، تمامی تحقیقات فوق اشاره داشته‌اند دیپلماسی ورزش به عنوان عاملی تاثیرگذار در بهبود وجهه و اعتبار نام تجاری کشور نقش دارد. بنابراین موفقیت در رویدادهای ورزشی نه تنها باعث افزایش برند ملی کشور می‌شود بلکه از این فرصت می‌توان در جهت ترویج شعار سیزم که صلح و دوستی از طریق ورزش است، وجهه و اعتبار بیشتری برای کشور بدست آورد، نتایج تحقیقات (پارک، ۲۰۱۷، یانکوویچ، ۲۰۱۷) برخلاف یافته‌های پژوهش حاضر می‌باشد، علت عدم همخوانی تحقیق حاضر با تحقیقات پارک و جانکویچ در این مسئله بوده است که تحقیقات مذکور ارتباطات و وجهه و هویت یک سازمان را مسائلی مهم در گسترش و توسعه دیپلماسی نمی‌دانستند. نتایج پژوهش بخشی‌چناری نشان داد که یکی از مهمترین نقش‌های دیپلماسی ورزشی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران می‌تواند معرفی فرهنگ غنی و متمدن ایران، معرفی‌جاذبه‌های گردشگری کشور و در ادامه آن جذب جهانگردان و ایجاد زمینه بهتر برای گفتگو بین اقوام و ملل مختلف باشد. ذکر این نکته ضروری است که در واقع باید ابتدا مشخص شود که یک کشور از دیپلماسی ورزشی چه اهدافی را دنبال می‌کند و با دانستن این موضوع می توان وضعیت ضعف یا قوت دیپلماسی ورزشی و یا به طور کلی نقشی که این دیپلماسی در آن کشور ایفا می‌کند را شناخت. برای مثال کشور آلمان از طریق دیپلماسی ورزشی بیشتر به دنبال معرفی خود جذب گردشگر و توسعه اقتصادی است. که این بخش از

تحقیق کاملا منطبق بر تحقیق و پژوهش حاضر بوده اما در ادامه بخشی چناری اظهار می‌دارد بعضی کشورهای دیگر مانند کشورهای کوچک حوزه خلیج فارس قصد دارند با دیپلماسی ورزشی خود را مطرح کنند. در واقع این کشورها هدف اقتصادی یا سیاسی ندارند بلکه از طریق کارهایی مانند خرید ورزشکاران مدال‌آور کشورهای دیگر از دیپلماسی ورزشی جهت هویت‌سازی خود در سطح جهان بهره می‌برند. این بخش از تحقیق نیز با افزایش هویت ملی تحقیق و پژوهش حاضر هم راستا بوده و با توجه با اظهار محقق تحقیق حاضر مبنی بر انکه کسب موفقیت و سکو در رقابت‌های بین‌المللی نظامیان جهان و پلیس های جهان مستلزم صرف هزینه می‌باشد پس اهداف اقتصادی هر دو تحقیق همسو و همراستا می‌باشد، حال با توجه به اهداف مختلف کشورها در بهره بردن از دیپلماسی ورزشی، می‌توان گفت جمهوری اسلامی ایران با اهدافی که در قانون اساسی تعریف شده، نیازی به هویت‌سازی ندارد به سبب آنکه ایران دارای هویت غنی و تمدن طولانی در تاریخ بوده که در این زمینه به مانند برخی کشورها کمبودی احساس نمی‌کند و در سیاست خارجی خود نیز به دنبال منافع و مطامع سیاسی نیست بنابراین به زعم بسیاری از صاحب نظران این حوزه باید ایران به لحاظ معرفتی به دنیا معرفی شود لذا دیپلماسی ورزشی جمهوری اسلامی ایران باید در خدمت معرفی جاذبه های متنوع ایران، کسب درآمد اقتصادی از طریق محصولات ورزشی و ارائه خدمات ورزشی، جذب جهانگرد و به وجود آوردن بستر مناسب برای گفتگو ملل و اقوام باشد به طور کلی می توان بیان داشت که نتایج این قسمت از پژوهش با نتایج پژوهش (کوبیرکی، ۲۰۱۷) همخوانی دارد. این مقوله از تحقیق بخشی‌چناری و همکاران و پژوهش حاضر با توجه به شکل‌گیری نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۷۰ به طور مشخص و مشهود درست به نظر رسیده اما نکته ای که محقق در پژوهش حاضر به آن اشاره دارد حفظ جایگاه و هویت کشور جمهوری اسلامی ایران بوده که با تبلیغات منفی گسترده کشورهای غربی و متخاصم در سطح جهان سعی در مخدوش کردن آن دارند، لذا نتایج تحقیق حاضر از این بعد تاکید بر افزایش هویت و غرور ملی داشته است.

در جهان کنونی کسب جایگاه‌های بین‌المللی امری مهم تلقی می‌گردد چراکه موجب افزایش غرور سازمان و کشور می‌گردد. همچنین این فرصت و انگیزه را بوجود می آورد تا کارکنان و ورزشکاران سازمان مد نظر به توسعه توانمندی‌های خود جهت موفقیت در رویدادهای بین-المللی بپردازند در نتیجه مدیریت و برنامه‌ریزی در این مورد موجب افزایش بهروری و فرصت-

سازی خواهد گردید ضمن آنکه حضور در رویدادهای بین‌المللی مانند پلیس و آتش‌نشان‌های جهان، المپیک نظامیان جهان، سیزم رویدادهای دانشگاه‌های نظامی و دیگر رویدادهای بین-المللی و کسب مقام در رویدادها و یا قبول میزبانی از رویدادهای ورزشی و موجب انعکاس خبری بهتر کشور میزبان در سطح جهان می‌شود که این مسئله زمینه‌ساز افتخار آفرینی برای کشور ها به شمار می آید و توجه به این امر را ضروری جلوه می دهد. کسب موفقیت و خوشنامی از منظر مقام معظم رهبری: پیروزی شما، قهرمانی شما، احساس افتخار را به ملت ما منتقل می کند و برای یک ملت این مهم است.

پیشنهادات

۱. ایجاد ارتباط مناسب از سوی اداره تربیت بدنی معاونت تربیت و آموزش فراجا با دانشکده روابط بین الملل وزارت امور خارجه و همچنین همکاری متقابل با دانشکده های تربیت بدنی و علوم ورزشی، علوم سیاسی، مدیریت، مطالعات جهان و زبانهای خارجه در راستای تدوین دوره های آموزشی کوتاه مدت و بلندمدت در زمینه توسعه و گسترش دیپلماسی ورزشی فراجا

۲. کسب کرسی‌های بین‌المللی از جمله ابزار و راهبردهای مناسب جهت رشد و توسعه دیپلماسی ورزشی است لذا پشنهاد می شود، اتاق فکر متشکل از ورزشکاران، داوران، مربیان، مدیران و قهرمانان بین‌المللی و همچنین افراد دارای کرسی های مهم در سازمان های بین‌المللی ورزشی و غیرورزشی چه در گذشته، چه در حال تشکیل شود تا رهنمودهایی جهت شناسایی راهکارهای مربوطه صورت گیرد و به شکل اسناد و مدارک مستند در آید.

۳. باتوجه به پتانسیل فراجا در جهت جذب قهرمانان پیشنهاد می گردد، سازمان ورزش و پایگاه قهرمانی فراجا به معنای حقیقی و عملکردی مجدد احیا گردد و در جهت امر مذکور و بازپسگیری مجموعه ورزشی شهید دستگردی و توسعه فضاهای ورزشی فراجا برآید.

۴. توجه ویژه به ورزش بانوان در سطح بین‌المللی و داخلی یکی از راهکار های پژوهش حاضر جهت توسعه دیپلماسی ورزشی فراجا به شمار می آید.

۵. جهت افزایش دانش مدیران و کارکنان تربیت بدنی فراجا و مدیران ارشد فراجا کلاس های ضمن خدمت در ارتباط با دیپلماسی ورزشی، بورس دانشگاهی داخلی و بین المللی، و تشکیل کارگروه های آموزشی مرتبط با دیپلماسی ورزشی در برنامه اداره تربیت بدنی فراجا قرار گیرد.

۶. نتایج تحقیق بازگو کننده آن بود که یکی از اصلی ترین معضلات پیش روی دیپلماسی ورزشی فراجا در تمامی ابعاد مالی، پشتیبانی، لجستیکی، و دیگر عوامل فقدان استقلال اداره

تربیت بدنی معاونت تربیت و آموزش فراجا بوده است بنابراین توصیه می گردد اقدامات لازم نیل به تبدیل وضعیت اداره تربیت بدنی معاونت تربیت و آموزش به اداره کل تربیت بدنی فراجا صورت پذیرد.

تضاد منافع

بدین وسیله نویسندگان تصریح می‌نمایند که هیچ گونه تضاد منافعی درباره پژوهش کنونی وجود ندارد.

منابع

اوریا، مهدی (۱۴۰۳). توسعه دیپلماسی آموزشی- پژوهشی دفاعی دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش ج.ا.ایران. علوم و فنون نظامی،۲۰(۶۹)،۱۲۵-۱۵۱. www.qjmst.ir/article_718450.html

باران‌چشمه، مهرعلی، صفانیا، علی محمد، باقریان فرح‌آبادی، نقشبندی، محسن(۱۳۹۹). تدوین چارچوب توسعه دیپلماسی ورزش نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران. پژوهش در مدیریت ورزش و رفتار حرکتی ۱۰ (۲۰) ۱۷۴-۲۰۲.https://jrsm.khu.ac.ir/article-1-2929-fa.pdf

بختیاری باباپیری، اکبر، وهابی، فرجام و مرادی، غلامرضا (۱۴۰۴). تدوین راهبردهای توسعه دیپلماسی ورزش در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. فصلنامه مدیریت بر آموزش انتظامی،۱۵(۶۹)، آماده به انتشار. https://doi.org/10.22034/mape.2025.1284091.1461

بختیاری باباپیری، اکبر، مرادی سیاسر، غلامرضا، وهابی، فرجام، باران‌چشمه، مهرعلی(۱۴۰۳). شناسایی مولفه های توسعه دیپلماسی ورزشی پلیس. چهارمین همایش بین‌المللی و نهمین همایش ملی انجمن علمی مدیریت ورزشی ایران https://ntsmj2.issma.ir/article_713918.html

بختیاری باباپیری، اکبر؛ علیدوست قهفرخی، ابراهیم؛ جلالی فراهانی، مجید (۱۳۹۷). دلایل فقدان موفقیت باشگاه‌های فوتبال ایرانی در لیگ قهرمانان آسیا. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران.

بخشی چناری، امین رضا، گودرزی، محمود، سجادی، سید نصرالله، جلالی فراهانی، مجید(۱۳۹۸). نقش دیپلماسی ورزشی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران. رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی. ۱۳۹۸، ۷ (۲۶) :۲۱-۳۶. http://ntsmj.issma.ir/article-1-1135-fa.html

بردی شرعی، حلیم، قدیمی، بهرام، نوربخش، مهرداد(۱۴۰۳). شناسایی ظرفیتهای بالقوه توسعه رویکرد دیپلماتیک در ورزش ایران با تأکید بر عوامل سازمانی و منابع انسانی. نشریه مطالعات المپیک، دوره ۲، (۱۱)، ۷۴-۶۱.

پیمان‌فر، محمد حسن، الهی، علیرضا، سجاد پور، سیدمحمدکاظم، حمیدی، مهرزاد(۱۳۹۸). تبیین دیپلماسی ورزشی با استفاده از الگوی پارادایمی: مطالعه‌ای کیفی. نشریه مدیریت ورزشی،۱۱(۱)،۵۹-۷۵. https://doi.org/10.22059/jsm.2019.138106.1532

۱. التیامی‌نیا، رضا، محمدی عزیز آبادی، مهدی(۱۳۹۴). نقش تبعی و تسریع کننده ورزش در فراهم کردن شرایط صلح در بین دولت‌ها. فصلنامه تحقیقات سیاسی بین المللی،۲۲(۳)، ۱۴۹ – ۱۷۹. https://faslname.msy.gov.ir/?_action=xml&article=431

دوستی، مرتضی، گودرزی، محمود، اسدی، حسن (۱۳۹۲). تبیین و تحلیل علل ورود سیاسیون به ورزش ایران. مجله مدیریت ورزشی،۱ (۱۳)،۳۴-۱۵ https://jsm.ut.ac.ir/article_81148_1ff6f2bd615c3d38df08777308651e76.pdf

شریعی، مهدی و گودرزی، محمود (۱۳۹۶). مدلسازی ساختاری SEM مؤلفه های دیپلماسی ورزش در توسعهٔ روابط بین الملل جمهوری "؛ مجله رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، ۵(۱۶)،۱۰۴ – ۸۹ https://ntsmj.issma.ir/article-1-888-fa.pdf

عبدی، کامبیز، طالب پور، مهدی، رنجکش، محمد جواد(۱۳۹۸)؛ تعیین جایگاه صلح بین المللی در دل دیپلماسی. اولین همایش بین‌المللی ورزش و توسعه پایدار، آبان ۱۳۹۸؛ ۳۴-۳۱. http://dx.doi.org/10.1177/2233865918808058

مرادی سیاسر،غلامرضا و بختیاری باباپیری،اکبر (۱۴۰۴). الگوی جامع دیپلماسی ورزشی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران .رویکردهایی نوین در مدیریت ورزشی، ۱۳(۴۸)،۱-۳۷. doi: 10.22034/ntsmj.2024.2030426.1027

موسوی زارع، سیدجواد، زرقانی، سیدهادی، امیرفخریان، مصطفی(۱۴۰۱). طراحی مدل سنجش قدرت نرم کشورهای جهان. فصلنامه جغرافیا، ۲۰(۷۵)،۱۹۰-۱۶۵.

Côme, T. Raspaud, M. “Sport’s diplomacy: A strategic challenge for Qatar”. *Hermès, La Revue*. 2018; 2: 75-169.http://dx.doi.org/10.3917/herm.081.0169

De-San-Eugenio, J. Ginesta, X. Xifra, J. Peace, sports diplomacy and corporate social responsibility: A case study of Football Club Barcelona Peace Tour 2013. *Soccer & Society*. 2017;18 (7): 48-836.http://dx.doi.org/10.1080/14660970.2015.1067796

Dichter, H, L. ed. Soccer Diplomacy: International Relations and Football since 1914. *University Press of Kentucky*, 2020. https://doi.org/10.2307/j.ctv12sdv7x.

Dubinsky, Y. Soft power to sports diplomacy: A theoretical and conceptual discussion. Place Branding and Public Diplomacy. *Journal of Global Sport Management.* 2019; 15(3): 64-156.https://link.springer.com/article/10.1057/s41254-019-00116-8

Garamvölgyi, B. Begović, M. Dóczi, T. Sport diplomacy in hybrid regimes: The cases of Hungary and Montenegro. *Journal of Global Sport Management.* 2021; pp: 1-18. https://doi.org/10.1080/24704067.2021.2008804

Grix, J. Houlihan, B. Sports mega-events as part of a nation's soft power strategy: The cases of Germany (2006) and the UK (2012). *The British Journal of Politics & International Relations*. 2015; 16(4): 572-596.https://doi.org/10.1111/1467-856X.12017

Jankovic S. Enhancing international dispute settlement: the role of sports diplomacy. *International Journal of Diplomacy and Economy*. 2017; 3 (3): 78- 364.http://dx.doi.org/10.1504/IJDIPE.2017.10004870

Jarvie, G. Murray S, Macdonald, S. Promoting Scotland, diplomacy and influence through sport. *Scottish Affairs* 2017; 26(1): 1-22.https://doi.org/10.3366/scot.2017.0161

Kobierecki M. "Ping–Pong Diplomacy and its Legacy in the American Foreign Policy". *Polish Political Science Yearbook* 2016; 45(1):16-304.http://dx.doi.org/10.15804/ppsy2016023

Kobierecki, M. The commonwealth games as an example of bringing states closer through sport". *Physical Culture and Sport. Studies and Research*. 2017; 73(1): 36-43.http://dx.doi.org/10.1515/pcssr-2017-0004

Mahanta, K. Deshpande, M. Sports Diplomacy and International relation: A case study of India. *Journal of Politics & International Relations.* 2019; 12(8): 36-57.https://www.jetir.org/download1.php?file=JETIR1903676.pdf

Martynenko, S. Trusova, A. Cherniaev M. Ping-Pong Diplomacy: Impact on the Establishment of Sino-US Relations. Vestnik RUDN. *International Relations.* 2019; 19(1): 47- 139.https://doi.org/10.22363/2313-0660-2019-19-1-139-147

Park M. Long Shot: The Prospects and Limitations of Sports and Celebrity Athlete Diplomacy in Media. *The French Journal of Media Studies*. 2017; 19(6). https://doi.org/10.4000/inmedia.855

Porteux, J. Choi K. Hallyu as sports diplomacy and prestige building. Culture and Empathy. Physical Culture and Sport. *Studies and Research*. 2018; 1(1-4): 70-87.http://dx.doi.org/10.32860/26356619/2018/1.1234.0006

Postlethwaite V, Jenkin C, Sherry E. A gendered focused review of sports diplomacy. The Routledge handbook of gender politics in sport and physical activity. 2022B Jul 29:137-48.https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781003093862-15/gendered-focused-review-sports-diplomacy-verity-postlethwaite-claire-jenkin-emma-sherry

Postlethwaite, V. Jenkin, C. R. Sherry, E. Sport diplomacy: an integrative review, *Sport Management Review* 2022A; 3(26): 361-382. https://doi.org/10.1080/14413523.2022.2071054

Rasekh, N, Javadipour, M. The role of sports and the development of sports diplomacy in advancing social, cultural and foreign relations policies of the Islamic Republic of Iran. *Journal of Sports Management*. 2017, 1 (4): 599-604 (In Persian).https://jsm.ut.ac.ir/article_74355_6a4be10840bd793143d28198d666d8f5.pdf

Siburian, E. Afriansyah, A. Sport diplomacy and state sovereignty: case study on INDONESIA'S effort to guard the sovereignty of papua. Yustisia Jurnal Hukum. 2018; 7(1): 58-84.https://doi.org/10.20961/yustisia.v7i1.19696

Yamamoto, M. Development of the sporting nation: sport as a strategic area of national policy in Japan. International journal of sport policy and politics. 2012; 4 (2): 96-277. http://dx.doi.org/10.1080/19406940.2012.685489

Yani, D. sports diplomacy as the alternative of reconciliation for SOUTH KOREA-NORTH KOREA and the prospect of reunification. *Studies and Research*. 2016; 73(1): 36-43.https://repository.umy.ac.id/bitstream/handle/123456789/26186/2.%20HALAMAN%20JUDUL.pdf?sequence=2&isAllowed=y

COPYRIGHTS

©2026 by the authors. Published by The National Defense University. This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) https://creativecommons.org/licenses/by/4.0